

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Գ Ո Ւ Թ Ա Ն Ն Ի Ե Ր Գ Ը

Կիրակի օրեր կը փակեն դուքանին,
Շատ աշխատեցին գեղական գութանին.
Գութանն ասաւ ես կը վարեմ հողերը,
Յորնով առատ կը լցնեմ հորերը,
Կը կշտացնեմ աղքատի փորերը...

Տարին եկէին ¹⁾ Լօռին կը գցէ դելը.
Լեզուն բացարաւ, խօսեց գութանի թելը.
Ասաց տարին եկէին կըլի, կը տամ առը ²⁾,
Միջին չի բլի խերը, կը գցեմ բլբլայ կառը ³⁾.
Մաճկալս պարտական է մատաղը մորթէ գառը,
Ուտէ քեասիքի հետ խառը,
Գութան, ես քու խերին ⁴⁾ ղուրբան...

Գութանի էշն ասաւ. զբամակս դուզ ա.
Աղաքս ⁵⁾ կեռ ա.
Խոզին ասաւ. զգետնի տակին կերթամ, տեղս նեղ ա.
Մաճկալն ասաւ հօտաղնուն.
«Վեր եկէք կերէք խաշիլ ⁶⁾ է եկել, մէջ տեղը եղ ա».
Ձեւիչն ասաւ. զբամակումս ա վեր տուած հացքուց
չինած թուրը,

Տարէնը երկու անգամ կուզեմ սուրը,
Իմ մեղքն ու խիղճը մաճկալի չնքին.
Գութան, ես քու խերին ղուրբան.

¹⁾ Թողաշատ—անձրևաշատ. ²⁾ Հատ վատ. ³⁾ Բոյսի ա-
նուն է. ⁴⁾ Օգտին. ⁵⁾ Առաջս. ⁶⁾ Փողիկն ծով կերակուր, որի
վրայ մէջ տեղը եղ են ածում ուտելիս.

Ճամբարակն ասաւ. «քառասուն օր եմ.
Երկու ծերս ա կեորը..

Ինչի՞ էք շալակս տուել էսքան բեռը.
Իմ մեղքն ու խիղճն էլ մանկալի չնքին.
Գութան, ես քու խերին դուրբան..

Մեծ ակն ասաւ. «Կնդումս ա վեր տուած 12 սօլը.
Չալիչ եկ արած ցելը գցէ դօլը.

Տես ինչ տեսակով ա լցնում ցորնով, դարով չօլը»:
Գութան, ես քու խերին դուրբան...

Պունուր ակն ասաւ. «ես եմ երկու տարեկան տղայ.
Աչքերս ա քօռ,

Դուք չըգիտէք իմ տեղն ա զօռ.
Կ'երթամ քարին, ծառին դիպչելով, ծլվալով
Հօտաղն ու մանկալը կըգան ետեկցս զլլալով»
Գութան, ես քու խերին դուրբան...

Գոմէշն ասաւ. «ես մի կոյտ բան եմ,
Հօրովէլ տաս՝ դութանն մենակ կըտանեմ,
Քեասիքի միջակը մենակ կըհանեմ»:
Գութան, ես քու խերին դուրբան...

Սանձկեփի եզը ասաւ. «ես ղահրա կըքաչեմ.
Ծիպօտ տալիս շատ կըքաչեմ.
Հօրադա. ¹⁾ գոմշին մի ուգանին ²⁾ կըմաչեմ.
Գութան, ես քու խերին դուրբան...

Հուծն ասաւ. «վեց տեղ ծակած եմ.
Չորսումս ա վեր տուած սամին.
Օչով չի կշտանայ իմ անուշ համին.
Մաճկալս պարտական է, որ իմաց անէ բարեկամին».
Գութան, ես քու խերին դուրբան...

¹⁾ Մեծ. ²⁾ Մի ցելումը.

Հուծն ասաւ. «օչով բան չի հասկանալ.

Պօտօքը վրէս կը տաշի.

Ուրաքի հետ մեղքս կը քաշի.

Իմ մեղքն ու խղճին էլ մաճկալի չնքին.

Գութան, ես քու խերին ղուրբան...

Գութանի ղալք ⁹⁾ եզը ասաւ.

«անց կըկենամ հողի դմբուզը

կըհաստացնեմ իմ տուտուզը

Հախներս կըլի բարեբար.

Խօսմար գոմին կըգցենք քարէքար.

Հօրիք եզն ասաւ. «Ես ման կածեմ գութանը սարէսար.

Իմ հախն էլ կըլի բարեբար.

Գութան, ես քու խերին ղուրբան... ¹⁰⁾

Գրիգոր Բալասեանց

⁹⁾ Ծոյլ.

¹⁰⁾ Ճանապարհորդելու առիթ ունենալով Լօռուայ գաւառում հանդիպեցի մի խումբ գիւղացի գութանաւորների, որոնք բացօդեայ, ընդարձակ դաշտերի տարածութեան վրայ վար էին անում գութանի պս երգը երգելիս, որ տալիս եմ անփոփոխ Վճռմայի ընթերցողներին, իբրև Լօռուայ Ժողովրդի անգիր և անարուեստ բանահիւսութեան փշրանքներէց մինը.